

STATISTIKENS FRAMSTÄLLNING

Helårsekvivalenter

Ämnesområde

Hushållens ekonomi

Statistikområde

Inkomster och inkomstfördelning

Produktkod

HE0112

Referenstid

2024 månad, halvår, år

Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Statistiska centralbyrån
Kontaktinformation	Inkomststatistik
E-post	inkomststat@scb.se
Telefon	010-479 50 00 (Statistikservice)

Innehåll

1	Statistikens sammanhang	3
2	Undersökningsdesign	3
2.1	Målstorheter	3
2.2	Ramförfarande	3
2.3	Förfaranden för urval och uteslutning	3
2.4	Insamlingsförfarande.....	4
2.4.1	Datainsamling	4
2.4.2	Mätning.....	4
2.4.3	Bortfallsuppföljning	4
2.5	Bearbetningar.....	4
2.6	Granskning.....	6
2.6.1	Granskning under direktinsamlingen	6
2.6.2	Granskning av mikrodata och insamlade statistikvärden.....	6
2.6.3	Granskning av makrodata	6
2.6.4	Granskning av redovisning	6
2.7	Skattningsförfarande	7
2.7.1	Principer och antaganden	7
2.7.2	Skattningsförfarande för målstorheter.....	7
2.7.3	Skattningsförfarande för tillförlitlighet.....	7
2.7.4	Röjandekontroll	7
3	Genomförande	8
3.1	Kvantitativ information.....	8
3.2	Avvikelser från undersökningsdesignen	8

1 Statistikens sammanhang

Huvudsyftet med statistiken är att på ett sammanhållet sätt redovisa omfattningen av försörjningen genom sociala ersättningar och bidrag för personer som ofrivilligt är förhindrade att arbeta. För att skapa jämförbarhet mellan olika ersättningsystem mäts ersättningarna i helårsekvivalenter. Med helårsekvivalenter avses det antal individer som skulle kunna försörjas under en viss period med full ersättning.

Antalet personer som försörjs med sociala ersättningar och bidrag påverkas i stor utsträckning av utvecklingen på arbetsmarknaden. Statistiken över helårsekvivalenter kan därmed fungera som ett komplement till statistik över sysselsättning.

Statistiken är primärt baserad på administrativa data från olika myndigheter.

Helårsekvivalenter avseende ekonomiskt bistånd redovisas både som preliminär och slutlig statistik (helårsekvivalenter avseende övriga ersättningsformer redovisas endast som slutlig statistik). Preliminär statistik redovisas i september avseende januari-juni innevarande år samt i mars avseende januari-december föregående år. Slutlig statistik avseende ekonomiskt bistånd redovisas i september, året efter referensåret. Den här dokumentationen, Statistikens framställning, avser samtliga redovisningar. Dokumentet kompletterar kvalitetsdeklarationen som finns tillgänglig på SCB:s webbplats [Hushållens ekonomi allmän statistik](#) under rubriken Dokumentation. Även kvalitetsdeklarationen avser samtliga redovisningar av statistiken.

2 Undersökningsdesign

2.1 Målstorheter

De statistiska målstorheter som skattas redovisar antal helårsekvivalenter samt andel av befolkningen efter ersättningsform, kön, ålder samt region.

2.2 Ramförfarande

Ramen är registret över totalbefolkningen (RTB) som framställs av SCB utifrån i huvudsak uppgifter från Skatteverket.

Observationsobjekten utgörs av, eller härleds utifrån, poster i RTB där varje post motsvarar en person.

Rampopulationen är Sveriges folkbokförda befolkning i åldern 20-65 år enligt RTB per den sista dagen i referensmånaden.

2.3 Förfaranden för urval och uteslutning

Inget urval och ingen uteslutning förekommer i denna undersökning.

2.4 Insamlingsförfarande

2.4.1 Datainsamling

Statistiken över helårsekvivalenter bygger på registeruppgifter från flera myndigheter. Datainsamling sker genom elektronisk överföring från Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen (IAF), Skatteverket och Socialstyrelsen.

Överföring av de administrativa uppgifterna från myndigheterna sker månadsvis i mitten eller slutet av månaden efter referensmånaden.

2.4.2 Mätning

Grunddata till statistiken hämtas från Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen, Skatteverket och Socialstyrelsen. Primärt är det respektive myndighet som samlar in och registrerar uppgifterna. Statistikens kvalitet bestäms huvudsakligen av kvaliteten på dessa myndigheters register och administrativa system.

2.4.3 Bortfallsuppföljning

De administrativa data som används vid framställning av helårsekvivalenter är resultat av vilka data som har inkommit till berörda myndigheter. I den mån det finns data som borde finnas hos dessa myndigheter trots att de inte gör det i samband med framställning av statistiken betraktas som bortfall.

Data där det kan förekomma bortfall på kommunnivå är ekonomiskt bistånd. Socialstyrelsen ansvarar för insamlingen av ekonomiskt bistånd. För information om statistikens kvalitet hänvisas till kvalitetsdeklarationen avseende denna statistik.

2.5 Bearbetningar

Bearbetningen omfattar bland annat sambearbetning av de administrativa data som ligger till grund för framställningen av statistiken. Det finns alltid risk för brister i sådan bearbetning, men det saknas uppgift om osäkerhetskällans storlek.

För att skapa jämförbarhet mellan olika ersättningsystem mäts ersättningarna i helårsekvivalenter. Med helårsekvivalenter avses det antal individer som skulle kunna försörjas under ett år med full ersättning. Exempelvis blir två personer, som varit heltidsarbetslösa ett halvår var, tillsammans en helårsekvivalent.

Från Försäkringskassan inhämtas månadsvis antal dagar med ersättning för sjukpenning och sjuk- och aktivitetsersättning. Deltidsdagar är omräknade till hela dagar. Antal helårsekvivalenter erhålls genom att summera antal ersättningsdagar under en månad

och dividera med 365/12, dvs det genomsnittliga antalet dagar per månad.

Från Försäkringskassan inhämtas månadsvis antal personer med etableringsersättning och omfattning av full ersättning. Antal helårsekvivalenter erhålls genom att summera ersättningens omfattning för respektive person.

Från Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen inhämtas månadsvis antal dagar med arbetslöshetsersättning. Deltidsdagar är omräknade till hela dagar. Antal helårsekvivalenter erhålls genom att summera antal ersättningsdagar under en månad och dividera med 260/12, d.v.s. det genomsnittliga antalet dagar per månad som motsvarar fullständig frånvaro från arbetsmarknaden.

Arbetsmarknadsåtgärder härleds från data över kvarstående sökande i arbetsmarknadspolitiska program hos Arbetsförmedlingen. De allra flesta har åtgärden på heltid, vilket innebär att antal helårsekvivalenter antas vara samma som antal personer (kvarstående sökande).

Från Socialstyrelsen erhålls data över ekonomiskt bistånd. För att beräkna antalet helårsekvivalenter divideras det erhållna biståndet per hushåll med en beräknad årsnorm som tagits fram för den specifika hushållstypen. För att få fram antal individer som skulle ha försörjts ett helt år med ekonomiskt bistånd multipliceras hushållets andel med antalet vuxna personer i hushållet, vilket sedan summeras till antal helårsekvivalenter.

Årsnormen ska spegla vad hushållet kan erhålla vid full ersättning under hela året. Årsnormen tas fram för olika hushållstyper där hänsyn tas till följande faktorer:

- Ensamstående respektive sammanboende par
- Antal barn i hushållet
- Ålder på barnen.

Årsnormen utgår från riksnormen för försörjningsstöd som Socialstyrelsen tar fram, med vissa justeringar. Innehållet i normen har hållits konstant från 1990 och framåt för att kunna göra jämförelser. Årsnormen innehåller kostnader för:

- Hyra minskat med bostadsbidrag
- Personliga kostnader
- Gemensamma hushållskostnader
- Tandvård
- Elförbrukning
- Hemförsäkring
- Möbler och husgeråd.

Uppgifter för ovanstående kostnader finns inte tillgängliga vid samma tidpunkt varför en preliminär norm används vid publicering av statistik avseende första halvåret (september). Vid publicering av statistik för helåret (mars) används en definitiv norm, vilket innebär att statistik för första halvåret revideras.

Vid bortfall av ekonomiskt bistånd på kommunnivå genomförs bortfallskorrigerings i de fasta webbtabellerna genom att senast kända uppgift imputeras för den aktuella kommunen. Bortfallskorrigerings görs dock inte i statistikdatabasen, vilket innebär att antal helårsekvivalenter avseende ekonomiskt bistånd i händelse av bortfall redovisas som 0.

2.6 Granskning

De levererande myndigheterna gör ingen innehållsmässig granskning men kontrollerar att leveransformaten stämmer med SCB:s beställning. Under framställningen av statistiken görs kontinuerliga kontroller. De statistikvärden som publiceras stäms av mot andra källor, tidigare period och samma period föregående år.

2.6.1 Granskning under direktinsamlingen

Ingen direktinsamling görs.

2.6.2 Granskning av mikrodata och insamlade statistikvärden

Vid leverans av data till SCB görs olika leveranskontroller. Kontroller görs mot tidigare månads indata samt motsvarande månad föregående år. Kontroller görs även mot leverantörens egen publicerade statistik, i de fall det finns. I de fall brister upptäcks informeras leverantören för att motverka att det upprepas.

Belopps- och antalsuppgifter kontrolleras kontinuerligt under statistikframställningen.

2.6.3 Granskning av makrodata

Statistik över antal helårsekvivalenter jämförs med relevant statistik från respektive myndighet.

Statistiken som redovisas jämförs även mot tidigare period och motsvarande period föregående år.

2.6.4 Granskning av redovisning

Inför redovisning granskas statistikvärden som har laddats i SCB:s webbpubliceringsverktyg och statistikdatabasen. Det genomförs bland annat kontroller av att överensstämmelse råder där samma statistikvärde eller text återfinns på flera ställen.

2.7 Skattningsförfarande

2.7.1 Principer och antaganden

Statistiken avseende helårsekvivalenter bygger primärt på administrativa data som har hämtats från myndigheters administrativa system och därför har samlats in i annat syfte än statistikframställning.

Utgångspunkten för skattningsförfarandet är att datamaterialen är heltäckande vilket möjliggör totalräkning av statistiken.

2.7.2 Skattningsförfarande för målstorheter

Det finns två typer av målstorheter för en given referensperiod: antal helårsekvivalenter respektive andel helårsekvivalenter av befolkningen.

En helårsekvivalent avser en individ som skulle kunna försörjas under ett år med full ersättning. Exempelvis blir två personer, som varit heltidsarbetslösa ett halvår var, tillsammans en helårsekvivalent.

Antal helårsekvivalenter per månad för respektive ersättningslag skattas enligt:

- Antal dagar med full ersättning avseende sjukpenning respektive sjuk- och aktivitetsersättning divideras med kvoten 365/12.
- Summa omfattning (andel av full ersättning) avseende etableringsersättning.
- Antal dagar med full arbetslöshetsersättning divideras med kvoten 260/12.
- Antal kvarstående sökande i arbetsmarknadspolitiska program hos Arbetsförmedlingen den sista dagen i respektive månad. De allra flesta har åtgärden på heltid, varför antal helårsekvivalenter antas motsvara antal kvarstående sökande.
- Summa av produkten mellan antal vuxna personer i ett hushåll och kvoten av erhållet bistånd för hushållet och en skattad norm som ska motsvara full ersättning för en specifik hushållstyp. Se en mer detaljerad beskrivning i statistikens kvalitetsdeklaration.

2.7.3 Skattningsförfarande för tillförlitlighet

Inga skattningar av osäkerhetsmått görs.

2.7.4 Röjandekontroll

Bedömning har gjorts att det inte behövs några skyddsmetoder vid redovisning av helårsekvivalenter.

3 Genomförande

3.1 Kvantitativ information

Befolkningen i åldern 20 till 65 år (rampopulationen) uppgick till 6 073 418 i juni 2024.

En beskrivning av bortfallets omfattning finns på SCB:s webbplats [Hushållens ekonomi allmän statistik](#) under avsnittet Fördjupad information.

3.2 Avvikelser från undersökningsdesignen

Inga avvikelser gjordes från undersökningsdesignen.